

Lausunto

19.06.2025

Asia: VN/15161/2025-MMM-1

Lausuntopyyntö karhukiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2025–2026

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) pyysi 23.5.2025 päivätyllä lausuntopyynnöllä lausuntoja asetusluonnoksesta karhun metsästyksen rajoittamiseksi metsästysvuodelle 2025–2026. Poronhoitoalueelle esitetään 85 karhun kiintiötä (15 läntinen, 70 itäinen). Itäisen kannanhoitoalueen osalta metsästyslain 41§ §:n 3 momentin nojalla myönnettävien poikkeuslupien nojalla saaliiksi saatujen karhujen suurimmaksi sallituksi määräksi asetetaan 180. Muilla kannanhoitoalueilla ei ns. kannanhoidollista metsästystä sallittaisi ainakaan tässä vaiheessa.

MMM:n lausuntopyynnön liitteenä olevassa muistiossa tuodaan esille, että korkein hallinto-oikeus (KHO) ei ole hyväksynyt karhun metsästystä koskeneissa ratkaisuissaan vuonna 2023 (KHO 99:2023 ja KHO 100:2023) Suomen riistakeskuksen käyttämiä päämääriä ja todennut päätökset lainvastaisiksi. KHO on todennut, että adaptiivinen kannan hallinta, metsästyskulttuurin ylläpitäminen, aluetaloudelliset hyödyt, kannanhoidollinen metsästys itsessään eikä lajin yksilöiden määrän vähentäminen ole direktiivin kannalta hyväksyttäviä päämääriä. KHO on katsonut myös, ettei pelkkä asetuksen tai kansallisen hoitosuunnitelman yleisten tavoitteiden toteuttaminen ole sellaisenaan riittävä peruste poikkeuslupan myöntämiselle.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön (MmVM 1/2025 vp HE 21/2025 vp) mukaan tilanne on kestämaton kaikkien osapuolten kannalta. Kannanhoidollisen metsästyksen estyminen, kannan hallitsematon kasvu ja petojen ihmisarkuuden katoaminen uhkaa suurpetojen esiintymisalueilla sisäistä turvallisuutta. Pohjanmaan liitto jakaa valiokunnan huolen siitä, että suurpetojen vähentynyt ihmisarkuus on uhka sisäiselle turvallisuudelle. Pohjanmaalla (eteläinen kannanhoitoalue) karhujen määrä on vielä verrattain vähäinen, mutta samansuuntaista kehitystä on ollut havaittavissa aiemmin susikannan osalta.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu myös esille, ettei poliisilla ole riittävää resurssia suurpetotehtävien itsenäiseen hoitamiseen. Näin ollen riistanhoitoyhdistysten SRVA-toiminta on

paitsi poliisin, myös koko yhteiskunnan näkökulmasta korvaamatonta. SRVA-toiminnassa on mukana noin 30 000 metsästäjää. MMM:n muistiossa tuodaan esille vakava huoli siitä, että kannanhoidollisen metsästyksen estyminen on aiheuttanut sen, että useat riistanhoitoyhdistykset ovat irtisanoneet suurriistavirka-aputoimintaa koskevia sopimuksia. Valiokunnan käsityksen mukaan kannanhoidollisen metsästyksen estyminen aiheuttaa välitöntä ja välillistä haittaa kotieläintaloudelle sekä erityisesti lammastaloudelle ja porotaloudelle. Pohjanmaan liitto pitää riistanhoitoyhdistysten SRVA-toimintaa Suomen suurpetopolitiikan keskeisenä osa-alueena, ja toivoo, että kannanhoidollista metsästystä voidaan jatkaa myös tulevaisuudessa suurpetojen suotuisan suojelutason mukaisissa puitteissa.

MMM:n muistion mukaan Suomen karhukanta on elinvoimainen ja se on ollut sitä vuosikymmeniä. Suomessa on siten yksi EU:n alueen runsaimmista karhukannoista. Suomen karhukanta on kiinteästi yhteydessä Koillis-Euroopan yhtenäiseen karhukantaan, joka on yksi maailman vahvimista ruskeakarhun populaatioista. Karhukanta on Suomessa vahvistunut Suomen EU-jäsenyyden aikana ja kasvanut EU-jäsenyyden alun noin 800 yksilöstä vuoden 2025 noin 2 400 yksilöön (90 % todennäköisyysväli 2062–2745). Suomen karhukannan hoitosuunnitelmaluonnoksessa on linjattu, että karhukannan suotuisan suojelutason viitearvo komission luontodirektiivin 17 artiklan tulkintaohjeen mukaisesti vertailuperusteisella tavalla määritettynä on 1400 yksilöä.

Ottaen huomioon Suomen karhukannan elinvoimaisuuden ja viime vuosien aiempaa huomattavasti vähäisemmän metsästyksen, Pohjanmaan liitto toivoo, että karhun kannanhoidollista metsästystä päästään jatkamaan tämän vuoden aikana. Esitetyt kiintiöt kannanhoidolliselle metsästykselle vaikuttavat kohtuullisilta, ja ne kohdistuvat vain muutamalle kannanhoitoalueelle. Pohjanmaan liitto jakaa maa- ja metsätalousvaliokunnan huolen siitä, mitä yhteiskunnallisia vaikutuksia tuo tullessaan, jos karhun kannanhoidollinen metsästys estyy vuodesta toiseen.

Brandt Mats

Österbottens förbund Pohjanmaan liitto Regional Council of Ostrobothnia

Riusala Kimmo

Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto